

Тицька Я.О.,
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри державно-правових дисциплін
факультету права та економіки,
Міжнародного гуманітарного університету

УДК 341.29
DOI 10.32782/2663-5666.2024.4.16

РЕГЛАМЕНТАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В ДВОСТОРОННІХ МІЖВІДОМЧИХ УГОДАХ УКРАЇНИ

Вступ. Ключові та базові аспекти міжнародно-правової співпраці стосовно наукової діяльності, науково-технічної співпраці та пошуку поки не набули в українській юридичній доктрині сталого формату та системного виміру релевантне до еволюційного та послідовного контексту сучасного міжнародного права, так й у вимірі реалізації у нормативній системі України релевантних наднаціональних вимог, які були сформовані у вимірі міжнародної договірної співпраці України, зокрема й міжвідомчої.

Попре проведення релевантного дослідження виміру наднаціональних стандартів відносно науково-технічної взаємодії у роботах сучасних авторів стосовно угод про наукову співпрацю та про національну реалізацію такого роду договорів, ці питання поки не стали тематикою релевантного наукового пошуку у вимірі відповідного контексту української нормативної бази, відповідних організаційних та програмних механізмів, зокрема й у вимірі міжвідомчих угод України щодо наукової співпраці.

Предметом статті є правова регламентація наукових досліджень та наукової співпраці в двосторонніх міжвідомчих угодах України, а її метою стало визначення особливостей такого роду правових моделей двосторонніх міжвідомчих угод України, їх системності, розвитку та класифікації.

Для отримання визначеної мети необхідно реалізувати такі основні завдання наукового пошуку:

– визначити ключові виклики, з якими зіткнулася Україна у контексті двостороннього міжвідомчого договірного регулювання наукового пошуку;

– дослідити питання форм та пріоритетів регламентації наукового співробітництва у міжвідомчій договірній діяльності;

– окреслити роль міжвідомчої договірної активності центральних органів влади України стосовно наукової співпраці;

– визначити специфіку видів, структури та механізмів міжвідомчих двосторонніх договорів України про наукову співпрацю.

Для подальшого опрацювання заявленого науково-дослідницького продукту та водночас для системного й повноцінного досягнення мети й завдань цієї статті авторкою було застосоване формально-правовий програмний, прогнозний, герменевтичний, порівняльний та системний методи під час аналізу відповідних двосторонніх міжвідомчих угод України, як складової сучасної системи міжнародного права та застосоване комплекс методів аналізу та синтезу, структурні методи, а також підходи наукової дедукції й індукції.

У працях сучасних українських дослідників описана вище проблематика згадувалася у роботах Б.В. Бабіна, К.В. Громовенка, С.В. Ківалова, О.М. Плотнікова, але системних, комплексних та монографічних досліджень цих питань досі не здійснювалося [1], [2]. Окремі згадки про спроби регулювання наукового пошуку у двосторонніх договорах можна помітити у документах спеціалізованих установ та інших організацій системи ООН, серед дослідників США та ЄС ці питання описували Д. Бріджит, М. Горват, Н. Рюффін, Дж. Фіккерс, Т. Флінк та У. Шрайтерер, але відповідні роботи не підіймали питання двосторонніх міжвідомчих договорів України про наукове чи науково-технічне співробітництво.

Виклад основного матеріалу. Варто додати, що відносно значну складову двостороннього міжнародного регулювання у сфері наукової співпраці займають укладені Україною міжвідомчі угоди. При цьому кількість такого роду угод, які були підписані за участі профільного

центрального органу виконавчої влади, який відповідав в Україні за наукову діяльність, є відносно невеликою.

Хронологічно першою з такого роду договорів варто вважати Спільну Заяву Державного комітету України з питань науки і технологій та Федерального Міністерства наукових досліджень і технологій Німеччини про науково-технічні відносини від 10 червня 1993 р. [18]. Наступною, серед наявних у відкритому доступі документів, є Угода про наукове, технічне та культурне співробітництво між Міністерством освіти України і Національною Академією Наук України, з однієї сторони, та Міністерством вищої освіти, наукових досліджень і культури Гвінейської Республіки, з другої сторони від 22 квітня 1995 р. [32].

Ця українсько-гвінейська угода є специфічною, оскільки передбачає участь, як співсторонни, української Академії наук. Ще декілька виявлених угод укладені власне Академією, але їх стороною був не орган влади іноземної держави, а аналогічна наукова інституція. Загалом питання правової ролі такого роду домовленостей потребує на окреме дослідження, але за три останні десятиріччя виявлене не більше десятка міжвідомчих угод щодо відповідної співпраці від профільного українського міністерства.

Це договори з Радою з наукових та технічних досліджень Турецької Республіки про співробітництво у галузі наукових та технологічних досліджень від 26 лютого 1997 р. [29] та від 20 травня 1998 р. [30], з Міністерством освіти і науки Республіки Болгарія в галузі науково-технічного співробітництва від 24 березня 1998 р. [31], а також з Міністерством освіти Фінляндії у сферах освіти, навчання та наукових досліджень від 31 березня 1998 р. [13], з Міністерством вищої освіти та наукових досліджень Королівства Йорданія від 23 квітня 2002 р. [35], з профільним Міністерством Арабської Республіки Єгипет від 24 листопада 2010 р. [21] та від 26 березня 2003 р. [11], з Міністерством науки, досліджень і технологій Ірану від 9 березня 2004 р. [9], з Міністерством вищої освіти і наукових досліджень Об'єднаних Арабських Еміратів від 26 листопада 2012 р. [8], з Міністерством вищої освіти і наукових досліджень Туніської Республіки про співробітництво у сфері вищої освіти і наукових досліджень від 17 квітня 2019 р. [22].

Очевидно, що така специфічна географія угод зумовлена насамперед не власне потребами наукового співробітництва, а підходом до та-

кого формату співпраці як допоміжного на ринку освітніх послуг, де Україна мала відповідні досягнення у вимірі залучення студентів та аспірантів з відповідних країн та юрисдикцій. Більша частина з цих двосторонніх угод була позбавлена конкретики та містила здебільшого загальні декларації, які часто повторювали тези відповідної міжурядової угоди України з цією країною.

Прикладом, українсько-єгипетська міжвідомча угода 24 листопада 2010 р. прямо повторювала окремі приписи українсько-єгипетської міжурядової угоди від 22 грудня 1992 року, щодо «співпраці в галузі освіти і науки за напрямками, що представляють взаємний інтерес» та «встановлення нових і розширення існуючих прямих зв'язків між вищими навчальними закладами і науковими установами, а також розширенню обмінів викладачами і науковцями для проведення спільних наукових досліджень у сфері освіти, стажувань і підвищення кваліфікації» [21].

Меморандум з Об'єднаними Арабськими Еміратами від 26 листопада 2012 р. декларував традиційну формулу, що співпраця між сторонами в сфері науки та технології здійснюватиметься шляхом: обміну вченими і дослідниками; обміну інформацією, науковими та технічними документами; організації наукових, технічних програм та курсів, що матимуть обопільну зацікавленість; підготовки та реалізація спільних науково-дослідних програм та впровадження їх результатів у промисловість, сільське господарство та інші галузі; заснування сайтів, проектів, лабораторій та технологічних центрів тощо. Цей документ наголошував на «сприянні спільним прямим зв'язкам між їх освітніми і науковими установами» та «обміні інформацією щодо наукових та освітніх ступенів, академічних звань, в частині, що стосується процедури і стандартів акредитації таких документів», але без якоїсь конкретики [8].

Так саме українсько-туніська угода від 17 квітня 2019 р. заявляла у ст. 3, що «сторони обмінюються інформацією про еквівалентність дипломів та наукових ступенів з метою їх взаємного визнання», та у ст. 6 що «сторони розглянуть можливість обмінів науково-педагогічними працівниками для коротко- і довгострокової педагогічної роботи за контрактами», без конкретизації цих приписів [22]. Дещо більш конкретизованою вбачається теза українсько-турецької угоди від 20 травня 1998 р., відповідно до якої передбачалося створення Міжнародного

науково-освітнього центру високих технологій та «впровадження положень Статуту Турецько-Української Спільної науково-дослідної лабораторії щодо поглиблення та розширення науково-технічної кооперації в галузі високих технологій» [30].

На цьому фоні варто відзначити активне укладання міжвідомчих угод про співробітництво профільним українським міністерством у сфері сільського господарства, яке включало у себе й науково-технічне співробітництво.

Відповідні угоди із іноземними компетентними міністерствами підписувалися з Турецькою Республікою 4 травня 1992 р. [17], з Республікою Польща 18 травня 1992 р. [25], з Угорською Республікою 26 лютого 1993 р. [24], з Чеською Республікою 9 квітня 1993 р. [26], з Словацькою Республікою 14 травня 1993 р. [23], з Монголією 23 липня 1993 р. [33] та 31 березня 2003 р. [УгМо03], з Фінляндією 28 жовтня 1993 р. [27], з Молдовою 29 серпня 1995 р. [19], з Киргизькою Республікою 18 квітня 1997 р. [28], з Республікою Хорватія 30 червня 2006 р. [7], з Естонською Республікою 10 червня 2008 р. [6], з Йорданією від 16 квітня 2012 р. [5].

Водночас предмет саме наукової співпраці у такого роду договорах був не тільки явно факультативним, але й доволі розмитим. Прикладом, у ст. 2 українсько-хорватської угоди лише згадувалося про «сільськогосподарські дослідження» [7]. Українсько-естонський договір у ст. 3 вказував на «спільні наукові дослідження та впровадження результатів в різних галузях сільського господарства» та про обмін інформацією щодо «наукових заходів у сфері сільського господарства та переробної індустрії», включаючи «виставки, семінари, конференції, симпозиуми тощо» [6].

Єдиним виявленим договором, де наводилася конкретика щодо предмету «сільськогосподарські дослідження» є згаданий українсько-йорданський меморандум 2012 р., де до відповідної проблематики було віднесене: біологічну варіативність; боротьбу з бур'янами щодо лікарських і сільськогосподарських рослин; меліорацію землі; генні банки; географічні інформаційні системи та питання сучасного дистанційного зондування, використання очищених стічних вод, технологій заощадження водних ресурсів. У цьому документі конкретизувалося, що його виконання покладене на «відповідні підрозділи» аграрних міністерств сторін, «які здійснюють зовнішньоекономічне співробітництво, розробку проектів, програм

спільної діяльності і виконання спільних заходів з питань співробітництва» [5].

Інші міністерства України також уклали двосторонні угоди стосовно науково-технічного співробітництва за профілем власної діяльності, але у відкритих джерелах виявлене лише поодинокі випадки таких договорів. Це Угода про розвиток економічного і науково-технічного співробітництва між Міністерством енергетики й електрифікації України і Міністерством енергетики, геології і гірничої справи Монголії від 2 березня 1993 р. [34], Виконавчий протокол про науково-технічне співробітництво до Угоди між Міністерством оборони України і Міністерством національної оборони Республіки Польща про співробітництво у військовій галузі від 24 жовтня 1996 р. [3] та Угода між Міністерством машинобудування, військово-промислового комплексу і конверсії України та Міністерством економіки Словацької Республіки про промислове, торгово-економічне і науково-технічне співробітництво від 7 березня 1997 р. [20].

Втім й ці документи мали насамперед економічний чи військово-економічний вимір, а власне аспекти організації досліджень переважали хіба що у Протоколі про науково-технічне співробітництво в галузі геології і мінеральних ресурсів між Міністерством охорони навколишнього природного середовища України і Міністерством нафти і мінеральних ресурсів Сирії від 1 липня 2005 р., включаючи аспекти «співробітництва і обміну дослідженнями, пов'язаними з геологічними, геохімічними і геотехнічними дослідженнями і вивченнями стислих порід (лабораторні і польові роботи)» [16].

Крім міністерств, міжвідомчі угоди у сфері наукового співробітництва уклали й інші центральні органи виконавчої влади України. У відкритих джерелах фіксується відносно значна кількість меморандумів про взаєморозуміння щодо наукового та технічного співробітництва в галузях стандартів і метрології, укладених Державним комітетом України по стандартизації, метрології і сертифікації.

Такі міжвідомчі угоди були щонайменш підписані з 28 травня 1994 р. з Національним інститутом стандартів та технологій Міністерства торгівлі США [4], 6 червня 2008 р. з Національним інститутом метрології, стандартизації та промислової якості Федеративної Республіки Бразилія [12], 9 листопада 2016 р. з Картографічною службою Королівства Норвегія [14], 11 травня 2018 р. з Службою геодезії та картографії Республіки Словенія [15].

Відповідні меморандуми відрізняються відносно значним рівнем конкретики, прикладом, українсько-бразильська угода визначає такі напрями науково-технічного співробітництва у сфері метрології, як «дослідження та розвиток нових методів вимірювання, випробування, повірки та калібрування», «обмін методами виробництва, сертифікації та технологіями для стандартних зразків складу та властивостей речовин і матеріалів», «навчання та професійна підготовка метрологів» тощо [12]. Водночас українсько-словацький меморандум є більш загальним та описує у ст. 2 такі форми співробітництва між сторонами, як «організацію ознайомчих візитів та зустрічей», «ознайомлення із законодавством у сфері геодезії, картографії, кадастру» та «із методичними матеріалами у цій сфері», «реалізацію проектів технічної допомоги» тощо [MeCl18].

Втім, найбільш специфічним з міжвідомчих двосторонніх договорів України варто вважати Меморандум про взаєморозуміння між Державним агентством рибного господарства України та Департаментом сільського господарства, лісництва та рибного господарства Південно-Африканської Республіки стосовно системи міжнародного наукового спостереження Комісії зі збереження морських живих ресурсів Антарктики від 26 лютого 2018 р.

Цей документ був схвалений сторонами на виконання Конвенції зі збереження морських живих ресурсів Антарктики та підтримки наукового співробітництва в рамках Системи міжнародного наукового спостереження за цією Конвенцією. Основним предметом цього меморандуму стали доволі практичні питання перебування Наукових спостерігачів одної сторони на судні під прапором іншої, що у реаліях океанічного лову передбачало обов'язки українських судновласників [10].

Висновки. Практика активного укладання Україною двосторонніх міжвідомчих угод у сфері наукової та науково-технічної співпраці спостерігалася в останнє десятиріччя ХХ сторіччя та у перше десятиріччя ХХІ сторіччя й потім ці процеси істотно уповільнилися. Примітною є невелика кількість міжвідомчих угод щодо науково-технічної співпраці, укладених профільним центральним органом виконавчої влади щодо науки, водночас питання наукової взаємодії підіймали й у міжвідомчих договорах інші міністерства та відомства України.

Аспекти регулювання наукової та науково-технічної діяльності та наукової співпраці

у двосторонніх угодах України тепер має виключне значення й для опанування цілісного бачення відповідних міжнародних стандартів, й стосовно європейської інтеграції України. У такому вимірі аспекти наступного системного удосконалення механізмів двосторонніх міжвідомчих угод України щодо організації наукової співпраці на міжнародній арені набувають особливого значення.

Більш того, подальша еволюція комплексного доктринального відображення ситуації щодо накопичення стандартів наукової діяльності явно здійснюватиме вплив на динаміку наукового підґрунтя у вимірі опрацювання спеціальних універсальних міжнародних договорів щодо модерного регулювання наукової діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Tytska, Y., Babin, B. Russian Aggression in Ukraine and Violation of Rights to Science. ARC; *UN Special Rapporteur in field of cultural rights*. 2023. URL: <https://www.ohchr.org/sites/default/files/documents/issues/culturalrights/cfis/scientific-progress/submissions/subm-access-take-part-cso-association-reintegration-crimea.pdf>
2. Tytska, Y., Babin, B. Russian Aggression in Ukraine and Repressions against Academic Freedoms. ARC; *UN Special Rapporteur on the right to education*. 2024. URL: <https://www.ohchr.org/sites/default/files/documents/issues/education/cfis/cfi-expression/subm-academic-freedom-cso-arc-association-reintegration-crim-rimea-input-2.pdf>
3. Виконавчий протокол про науково-технічне співробітництво до Угоди між Міністерством оборони України і Міністерством національної оборони Республіки Польща про співробітництво у військовій галузі від 24 жовтня 1996 р. ВРУ. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/616_097
4. Меморандум взаєморозуміння щодо наукового та технічного співробітництва в галузях стандартів і метрології між Державним комітетом України по стандартизації, метрології і сертифікації та Національним інститутом стандартів та технологій Міністерства торгівлі Сполучених Штатів Америки від 28 травня 1994 р. ВРУ. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/840_110
5. Меморандум між Міністерством аграрної політики та продовольства України та Міністерством сільського господарства Йорданського Хашимітського Королівства про економічну, наукову і технічну співпрацю у сфері сільського господарства від 16 квітня 2012 р. ВРУ. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/400_019
6. Меморандум між Міністерством аграрної політики України та Міністерством сільського господарства Естонської Республіки про економічне та наукове співробітництво в галузі сільського господарства від 10 червня 2008 р. ВРУ. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/233_033
7. Меморандум між Міністерством аграрної політики України та Міністерством сільського, лісового та водного господарства Республіки Хорватія про еконо-

мічну, наукову і технічну співпрацю у сфері сільського господарства та харчової промисловості від 30 червня 2006 р. ВРУ. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/191_022

8. Меморандум між Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України та Міністерством вищої освіти і наукових досліджень Об'єднаних Арабських Еміратів про співробітництво в галузі вищої освіти і наукових досліджень від 26 листопада 2012 р. ВРУ. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/784_011

9. Меморандум про взаєморозуміння зі співробітництва в галузі вищої освіти, наукових досліджень і технологій між Міністерством освіти і науки України та Міністерством науки, досліджень і технологій Ісламської Республіки Іран від 9 березня 2004 р. ВРУ. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/364_023

10. Меморандум про взаєморозуміння між Державним агентством рибного господарства України та Департаментом сільського господарства, лісництва та рибного господарства Південно-Африканської Республіки стосовно системи міжнародного наукового спостереження Комісії зі збереження морських живих ресурсів Антарктики від 26 лютого 2018 р. ВРУ. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/710_001-18

11. Меморандум про взаєморозуміння про науково-технічне співробітництво між Міністерством освіти та науки України та Міністерством наукових досліджень Арабської Республіки Єгипет від 26 березня 2003 р. ВРУ. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/818_014

12. Меморандум про взаєморозуміння про науково-технічне співробітництво у сфері метрології між Державним комітетом України з питань технічного регулювання та споживчої політики та Національним інститутом метрології, стандартизації та промислової якості Федеративної Республіки Бразилія від 6 червня 2008 р. ВРУ. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/076_020

13. Меморандум про взаєморозуміння стосовно співробітництва між Міністерством освіти України та Міністерством освіти Фінляндії у сферах освіти, навчання та наукових досліджень від 31 березня 1998 р. ВРУ. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/246_028

14. Меморандум про взаєморозуміння та науково-технічне співробітництво між Державною службою України з питань геодезії, картографії та кадастру та Картографічною службою Королівства Норвегія у сфері геодезії, картографії, кадастру та земельних відносин від 9 листопада 2016 р. ВРУ. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/578_001-16

15. Меморандум про взаєморозуміння та науково-технічне співробітництво у сфері геодезії, картографії, кадастру та земельних відносин між Державною службою України з питань геодезії, картографії та кадастру та Службою геодезії та картографії Республіки Словенія від 11 травня 2018 р. ВРУ. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/705_001-18

16. Протокол про науково-технічне співробітництво в галузі геології і мінеральних ресурсів між Міністерством охорони навколишнього природного середовища України і Міністерством нафти і мінеральних ресурсів Сирійської Арабської Республіки від 1 липня 2005 р. ВРУ. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/760_017

17. Протокол про технічне, наукове та економічне співробітництво між Міністерством сільського господарства України і Міністерством сільського господарства та сільських справ Турецької Республіки від 4 травня 1992 р. ВРУ. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/792_006

18. Спільна Заява Державного Комітету України з питань науки і технологій та Федерального Міністерства наукових досліджень і технологій Федеративної Республіки Німеччина про науково-технічні відносини від 10 червня 1993 р. ВРУ. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/276_055

19. Угода між Держадвинпромом України і Міністерством сільського господарства і продовольства Республіки Молдова про економічне і науково-технічне співробітництво від 29 серпня 1995 р. ВРУ. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/498_117

20. Угода між Міністерством машинобудування, військово-промислового комплексу і конверсії України та Міністерством економіки Словацької Республіки про промислове, торгово-економічне і науково-технічне співробітництво від 7 березня 1997 р. ВРУ. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/703_042

21. Угода між Міністерством освіти і науки України та Міністерством вищої освіти і наукових досліджень Арабської Республіки Єгипет про першочергові заходи з розвитку співробітництва в галузі освіти і науки на 2010–2013 роки від 24 листопада 2010 р. ВРУ. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/818_028

22. Угода між Міністерством освіти і науки України та Міністерством вищої освіти і наукових досліджень Туніської Республіки про співробітництво у сфері вищої освіти і наукових досліджень від 17 квітня 2019 р. ВРУ. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/788_002-19

23. Угода між Міністерством сільського господарства і продовольства України і Міністерством землеробства Словацької Республіки про економічне, науково-технічне та виробниче співробітництво від 14 травня 1993 р. ВРУ. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/703_033

24. Угода між Міністерством сільського господарства і продовольства України і Міністерством землеробства Угорської Республіки про економічне, науково-технічне та виробниче співробітництво від 26 лютого 1993 р. ВРУ. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/348_328

25. Угода між Міністерством сільського господарства і продовольства України і Міністерством сільського господарства і продовольства Республіки Польщі про господарське і науково-технічне співробітництво від 18 травня 1992 р. ВРУ. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/616_181#Text

26. Угода між Міністерством сільського господарства і продовольства України і Міністерством сільського господарства Чеської Республіки про економічне, науково-технічне та виробниче співробітництво від 9 квітня 1993 р. ВРУ. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/203_036

27. Угода між Міністерством сільського господарства і продовольства України та Міністерством сільського господарства і лісу Фінляндії про економічне, науково-технічне і виробниче співробітництво у галузі сільського господарства і виробництва

харчових продуктів від 28 жовтня 1993 р. ВРУ. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/246_020

28. Угода між Міністерством сільського господарства і продовольства України та Міністерством сільського і водного господарства Киргизької Республіки про економічне і науково-технічне співробітництво від 18 квітня 1997 р. ВРУ. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/417_047

29. Угода між Міністерством України у справах науки і технологій і Радою з наукових та технічних досліджень Турецької Республіки про співробітництво у галузі наукових та технологічних досліджень від 26 лютого 1997 р. ВРУ. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/792_068

30. Угода між Міністерством України у справах науки і технологій та Науковою та Технічною дослідною радою Турецької Республіки (ТЮБИТАК) про створення Міжнародного науково-освітнього центру високих технологій від 20 травня 1998 р. ВРУ. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/792_088

31. Угода між Міністерством України у справах науки і технологій та Міністерством освіти і науки Республіки Болгарія в галузі науково-технічного співробітництва від 24 березня 1998 р. ВРУ. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/100_097

32. Угода про наукове, технічне та культурне співробітництво між Міністерством освіти України і Національною Академією Наук України, з однієї сторони, та Міністерством вищої освіти, наукових досліджень і культури Гвінейської Республіки, з другої сторони від 22 квітня 1995 р. ВРУ. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324_003

33. Угода про економічне та науково-технічне співробітництво між Міністерством аграрної політики України і Міністерством продовольства та сільського господарства Монголії в галузі продовольства та сільського господарства від 31 березня 2003 р. ВРУ. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/496_037

34. Угода про розвиток економічного і науково-технічного співробітництва між Міністерством енергетики й електрифікації України і Міністерством енергетики, геології і гірничої справи Монголії від 2 березня 1993 р. ВРУ. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/496_043

35. Угода про співробітництво в галузі освіти і науки між Міністерством освіти і науки України і Міністерством вищої освіти та наукових досліджень Хашимітського Королівства Йорданія від 23 квітня 2002 р. ВРУ. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/400_005

Тицька Я.О. РЕГЛАМЕНТАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В ДВОСТОРОННІХ МІЖВІДОМЧИХ УГОДАХ УКРАЇНИ

У цій науковій роботі наголошене, що ключові та базові аспекти міжнародно-правової співпраці стосовно наукової діяльності, науково-технічної співпраці та пошуку поки не набули в українській юридичній доктрині сталого формату та системного виміру релевантне до еволюційного та послідовного контексту сучасного міжнародного права, так й у вимірі реалізації у нормативній системі України релевантних наднаціональних вимог, які були сформовані у вимірі міжнародної договірної співпраці України, зокрема й міжвідомчої.

У статті обґрунтовано доведене, що, попре проведення релевантного дослідження виміру наднаціональних стандартів відносно науково-технічної взаємодії у роботах сучасних авторів стосовно угод про наукову співпрацю та про національну реалізацію такого роду договорів, ці питання поки не стали тематикою релевантного наукового пошуку у вимірі відповідного контексту української нормативної бази, відповідних організаційних та програмних механізмів, зокрема й у вимірі міжвідомчих угод України щодо наукової співпраці.

Предметом статті є правова регламентація наукових досліджень та наукової співпраці в двосторонніх міжвідомчих угодах України, а її метою стало визначення особливостей такого роду правових моделей двосторонніх міжвідомчих угод України, їх системності, розвитку та класифікації. У статті системно проаналізоване виклики та парадокси, з якими зіткнулася Україна у контексті міжвідомчої договірної регламентації наукового пошуку як процесу, та у вимірі динаміки підстав та формату відповідної двосторонньої співпраці.

Ключові слова: міжвідомчі угоди, наука, наукові дослідження, наукові проекти, науково-технічне співробітництво.

Tytska Ya.O. REGULATION OF SCIENTIFIC RESEARCH IN BILATERAL INTERDEPARTMENTAL AGREEMENTS OF UKRAINE

This scientific work emphasizes that the key and basic aspects of international legal cooperation regarding scientific activity, scientific and technical cooperation and research have not yet acquired in the Ukrainian legal doctrine a stable format and systemic dimension relevant to the evolutionary and consistent context of modern international law, as well as in the dimension of the implementation in the regulatory system of Ukraine of relevant supranational requirements that were formed in the dimension of international contractual cooperation of Ukraine, including interdepartmental ones.

The article reasonably proves that, despite conducting a relevant study of the dimension of supranational standards regarding scientific and technical interaction in the works of modern authors regarding agreements on scientific cooperation and on the national implementation of such agreements, these issues have not yet become the subject of relevant scientific research in the dimension of the relevant context of the Ukrainian regulatory framework, in the relevant organizational and program mechanisms, including in the dimension of interdepartmental agreements of Ukraine on scientific cooperation.

The subject of the article is the legal regulation of scientific research and scientific cooperation in bilateral interdepartmental agreements of Ukraine, and its purpose is to determine the features of this type of legal models of bilateral interdepartmental agreements of Ukraine, their systematicity, development and classification. The article systematically analyzes the challenges and paradoxes that Ukraine has faced in the context of interdepartmental contractual regulation of scientific research as a process, and in terms of the dynamics of the grounds and format of the relevant bilateral cooperation.

Key words: interdepartmental agreements, science, scientific research, scientific projects, scientific and technical cooperation.